

lijkgesteld tijdens de vergadering van 19 mei 1762, zoals eerder tussen de sergeant-majoor en de opperequipagemeester is geschied. Hij is immers uitsluitend als hoofd over de vloot van de Compagnie uitgezonden en zal op enig kantoor naast de gouverneur, directeur of het opperhoofd ter plaatse zitting krijgen in de politieke raad. [fol. 54] In de Hoge Regering zal hij plaatsnemen naast de president van de Raad van Justitie. Als middelen van bestaan krijgt hij net zoveel als een opper- en onderequipagemeester, maar als de scheepsruimte meer beperkt wordt, kan niet worden aangevoerd dat dit niet ten laste van de Compagnie komt. Op 8 juni is evenwel besloten hem tweemaal zoveel toe te staan, als een opperequipagemeester in een schip mag laden, namelijk acht last voor een schip van 150 voet, zes voor een van 140 of 136 voet, vier voor 125 of 120 voet en twee voor scheepjes en vaartuigen. Dit moet met de bedoeling van Heren XVII overeenkomen, want Houtingh kreeg in Nederland volgens de lijst toestemming om tweemaal het aantal pijpen en kastjes van een kapitein-ter-zee te mogen meenemen. Volgens hetzelfde besluit moet de opperequipagemeester, [fol. 55] wanneer het hoofd van de zeemacht in Batavia is, een derde van zijn jaarlijkse voordelen aan hem uitkeren. Hij mag twee derde houden, aangezien hij veel minder gage en emolumenten dan Houtingh heeft, maar wel het meeste werk moet doen en daarvoor verantwoordelijk is. De uitreisboeken van de Bevalligheid, Osdorp, Bronstee en de Vrouwe Elisabeth Dorothea komen direct uit Bengalen. Er is bevolen dat ze beter moeten zijn dan die ontvangen van de Huis te Manpad. Zo moet iedere persoon in de soldijboeken een afzonderlijk blad krijgen. Bovendien is de soldijbedienden in de kantoren bevolen om, wanneer iemand die in Azië overlijdt, vrouw of kinderen nalaat, dit in de doodrekening te vermelden. In artikel 21 van de instructie van 1647 wordt de onderkooplieden en assistenten opgedragen om de goederen van op de uitreis aan boord overledenen direct publiekelijk te verkopen. Onlangs deed onderkoopman Pieter Houtingh dat met de nalatenschap van een ziekentrooster op de Vrouwe Geertruida. [fol. 56] Hieruit komen onregelmatigheden voort, de erfgenamen krijgen minder dan ze in Batavia konden verwachten en het innen van de recognitiegelden voor fust en pijp levert moeilijkheden op. Artikel 81 van de artikelbrief van 1742 bepaalt dat de verkoop alleen lijfgoed betreft. Verzocht wordt om ter wille van nalatenschappen en ter verwijdering van tegenstrijdigheid de instructie van 1647 met artikel 81 uit 1742 aan te vullen.)

Ten opzichte van de klachten die Spaansch minister plenipotentiaris bij Hunne Hoog Mogende wegens het verkopen van christeninwoners uyt de Philippijnen gedaan heeft, kunnen wij Uw Wel Edele Hoogachtb. naar waarheid berichten dat ons nu en dan, en nog in dit jaar, door de Manilhase traficquanten bericht is, hoe die van Sollok genoegzaam jaarlijks langs de Philippijnse eylanden komen rooven en veele menschen in slavernij vervoeren naar plaatsen, daar de Batavische ingezeetenen gewoon zijn hunnen smallen handel te drijven. Deezen hebben dan meermalen diergelijke ongelukkigen ter goeder trouwe ingekocht, zonder dat het doorgaans eer dan lang daarna bekend word, hoedanig en waar die menschen tot slaven gemaakt zijn? Derselver conditie oordeelen wij ook door diergelijken koop vrij wat verbeterd te zijn, als wanneer zij dus uyt handen van ongelovigen in die van onze christeningezeetenen vervallen en de gelegenheid krijgen (gelijk veelmalen geschied is) om door de jaarlijks hier aanlandende Manilhase trafiquanten gelost te worden, daar zij anders misschien altoos in slavernij zouden gebleven zijn. Om die redenen zien wij deezen inkoop geensins aan, als eene onnatuurlijke en tegen de menschelijkheid aanlopende daad, zoals de marquis van Puenteafuerte het met de allerhaatelijkste benamingen gelieft te doopen. En wij oordeelen inteegeendeel dat die verboden inkoop dier elendigen een veel erger remedie kan genoemd worden, dan het pretense quad zelve, zolang die van de Philippijnen niet in staat zijn die roverijen metderdaad te beletten.

Fol. 56v-57v.

(Om echter aan de bedoeling van de Staten-Generaal en Heren XVII te voldoen, is de inkoop van christenslaven die onderdanen zijn van de Spaanse koning, in alle gebieden van de Compagnie verboden op straffe van nietigheid en het verbeuren van rsd 500 voor de ar-